

HỢP ĐỒNG THƯƠNG MẠI

Tại thành phố Sóc Trăng, một công ty sản xuất đồ gia dụng tên “Thái Vân” đã ký kết hợp đồng dài hạn với “Phong Lan”, một đối tác phân phối lớn các sản phẩm gia dụng tại các chuỗi siêu thị. Theo hợp đồng ký kết vào tháng 6 năm trước, Thái Vân cam kết sẽ cung cấp 30.000 sản phẩm gia dụng mỗi tháng, đảm bảo chất lượng sản phẩm đạt tiêu chuẩn quốc gia và giao hàng đúng thời gian.

Tuy nhiên, trong vài tháng gần đây, Thái Vân gặp phải những vấn đề nghiêm trọng. Đầu tiên là việc nguồn cung nguyên vật liệu bị gián đoạn do ảnh hưởng từ các nhà cung cấp nước ngoài, khiến quá trình sản xuất bị chậm trễ. Thứ hai là sự cố trong khâu vận chuyển, khiến các sản phẩm giao cho đối tác bị hư hại trong quá trình vận chuyển. Các sản phẩm không đạt chất lượng khiến Phong Lan phải trả lại một phần lớn đơn hàng, đồng thời yêu cầu Thái Vân cải thiện tình trạng này ngay lập tức.

Phong Lan không hài lòng và đã gửi thư cảnh báo, yêu cầu Thái Vân bồi thường thiệt hại do vi phạm hợp đồng. Theo đó, Phong Lan có quyền hủy bỏ hợp đồng và yêu cầu Thái Vân bồi thường khoản tiền lên đến 10% giá trị hợp đồng do sự vi phạm này. Thái Vân, mặt khác, cho rằng các vấn đề trên đều do nguyên nhân khách quan mà họ không thể kiểm soát, đặc biệt là tình hình thiếu hụt nguyên vật liệu và sự cố vận chuyển ngoài dự tính.

Cuộc đối đầu giữa hai bên ngày càng căng thẳng. Phong Lan đưa ra quyết định sẽ hủy bỏ hợp đồng nếu không nhận được một giải pháp thỏa đáng. Trong khi đó, Thái Vân cảm thấy mình bị đối xử thiếu công bằng, đặc biệt là khi họ đã cố gắng hết sức để giải quyết tình hình, nhưng vẫn bị yêu cầu bồi thường mà không có sự thông cảm.

Trước tình hình đó, cả hai bên quyết định đưa vụ việc đến tổ hòa giải cơ sở, theo quy định tại Điều 2, Luật Hòa giải ở cơ sở 2013 thì: Hòa giải ở cơ sở là việc hòa giải viên hướng dẫn, giúp đỡ các bên đạt được thỏa thuận, tự nguyện giải quyết với nhau các mâu thuẫn, tranh chấp mà không cần phải ra tòa. Thái Vân và Phong Lan đều đồng ý rằng họ sẽ tuân thủ kết quả hòa giải.

Tổ hòa giải cơ sở được thành lập ngay lập tức, gồm ba hòa giải viên: Ông Năm, một luật sư có hơn 20 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực thương mại, chuyên về hợp đồng. Bà Quyên, một chuyên gia trong ngành sản xuất gia dụng, hiểu rõ về quy trình và các tiêu chuẩn chất lượng sản phẩm. Ông Tín, đại diện chính quyền địa phương, người có khả năng can thiệp và hỗ trợ các bên trong quá trình hòa giải.

Cả ba hòa giải viên đều nắm rõ quy định của pháp luật, trong đó có Điều 370, Bộ luật Dân sự năm 2015, quy định rõ về vi phạm hợp đồng và bồi thường thiệt hại trong trường hợp không thực hiện đúng nghĩa vụ hợp đồng.

Mở đầu phiên hòa giải, hòa giải viên Ông Năm đã nhắc lại các quy định trong hợp đồng giữa hai bên, đặc biệt là các điều khoản về chất lượng sản phẩm, tiến độ giao hàng và quyền lợi nếu vi phạm hợp đồng. Theo Điều 419 quy định thiệt hại được bồi thường do vi phạm hợp đồng, nếu một bên vi phạm hợp đồng,

bên bị vi phạm có quyền yêu cầu bồi thường thiệt hại. Tuy nhiên, theo khoản 2 Điều 351 lại quy định rằng nếu có sự kiện bất khả kháng, bên vi phạm có thể được miễn trách nhiệm bồi thường thiệt hại nếu có chứng cứ rõ ràng về sự kiện đó.

Phong Lan không ngừng khẳng định rằng họ đã chịu thiệt hại nặng nề từ việc nhận hàng kém chất lượng và giao trễ. Họ cho rằng Thái Vân đã không thông báo kịp thời về các sự cố, khiến họ phải gánh chịu thiệt hại về uy tín và chi phí lưu kho, vận chuyển.

Tuy nhiên, Thái Vân lại khẳng định rằng họ đã có nhiều nỗ lực để giải quyết vấn đề và đã gửi thông báo về tình hình nguyên vật liệu và sự cố vận chuyển. Họ cũng chỉ ra rằng trong hợp đồng không có điều khoản cụ thể về trường hợp bất khả kháng, và họ không thể hoàn toàn kiểm soát được những sự cố đó. Thái Vân bày tỏ sự lo lắng về việc bị yêu cầu bồi thường một khoản lớn mà không thể thu hồi được.

Tại đây, hòa giải viên - Bà Quyên đã can thiệp bằng cách đưa ra ví dụ từ thực tế trong ngành sản xuất. Bà chỉ ra rằng các sự cố về chất lượng sản phẩm có thể xảy ra, nhưng việc không thông báo kịp thời cho đối tác là một thiếu sót lớn. Bà đề nghị một giải pháp hợp lý hơn, đó là Thái Vân sẽ chịu trách nhiệm sửa chữa thiệt hại về chất lượng sản phẩm và Phong Lan sẽ điều chỉnh lại đơn hàng và thay đổi thời gian giao nhận để không gây ảnh hưởng quá lớn đến hoạt động kinh doanh của đối tác.

Mặc dù đã có sự căng thẳng, nhưng các hòa giải viên tiếp tục thúc đẩy quá trình đối thoại, đưa ra các lựa chọn khả thi, bao gồm một số điều khoản thay đổi trong hợp đồng để cả hai bên có thể tiếp tục hợp tác lâu dài. Các hòa giải viên cũng nhắc lại một số câu ca dao, tục ngữ để làm dịu không khí, giúp các bên thư giãn và mở lòng hơn trong việc tìm kiếm giải pháp:

- Ông Tín nói: *“Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao”*, hàm ý nhấn mạnh tầm quan trọng của sự hợp tác và tìm kiếm giải pháp chung trong khó khăn; *“Công cha, nghĩa mẹ, ơn thầy, nghĩa bạn, bao giờ cho hết được phải không?”* - điều này ngầm nhắc nhở cả hai bên về giá trị của mối quan hệ hợp tác lâu dài, cũng như sự cần thiết phải hiểu và thông cảm cho nhau trong hoàn cảnh khó khăn; *“Cái khó ló cái khôn, cái khôn ló cái thiện”* để nhấn mạnh rằng dù trong hoàn cảnh khó khăn, nếu cả hai bên có sự thông cảm và quyết tâm tìm ra giải pháp chung, thì mọi khó khăn đều có thể vượt qua. Ông khuyến khích cả hai bên suy nghĩ kỹ và tìm kiếm một giải pháp có lợi cho cả hai.

Cuối cùng, hòa giải viên (Bà Quyên) trích dẫn câu ca dao: *“Cây ngay không sợ chết đứng”* nhằm kêu gọi cả hai bên cần phải minh bạch trong mọi hành động, hợp tác chân thành để giải quyết vấn đề, thay vì chỉ nhìn vào lợi ích cá nhân mà bỏ qua trách nhiệm chung.

Hòa giải viên (ông Năm) tiếp tục đưa ra giải pháp pháp lý. Ông nêu rõ rằng theo Điều 370 và khoản 2 Điều 351 của Bộ Luật Dân sự năm 2015, Thái Vân có quyền được miễn trách nhiệm bồi thường nếu sự cố xảy ra do bất khả kháng, nhưng cũng cần chứng minh được việc thiếu thông báo đã gây ra thiệt hại cho

Phong Lan. Do đó, việc hai bên đạt được thỏa thuận trong hòa giải là phương án tốt nhất thay vì kéo dài tranh chấp pháp lý.

Sau nhiều giờ đàm phán, cuối cùng, hai bên đã đạt được một thỏa thuận. Thái Vân đồng ý sẽ chịu trách nhiệm sửa chữa các sản phẩm không đạt chất lượng, đồng thời cam kết sẽ đảm bảo tiến độ giao hàng trong ba tháng tới. Phong Lan đồng ý sẽ giảm bớt yêu cầu bồi thường thiệt hại, thay vào đó sẽ áp dụng hình thức bồi thường theo tỷ lệ phần trăm, giảm thiểu thiệt hại cho Thái Vân.

Hai bên cũng đồng ý điều chỉnh hợp đồng để đưa ra các điều khoản về bất khả kháng trong trường hợp xảy ra sự cố ngoài tầm kiểm soát của một bên. Điều này sẽ giúp tránh những tranh chấp tương tự trong tương lai.

Câu chuyện cũng khẳng định rằng trong thương mại, việc hiểu và tuân thủ các điều luật như Điều 370 và khoản 2 Điều 351 của Bộ Luật Dân sự năm 2015 không chỉ bảo vệ quyền lợi hợp pháp mà còn giúp duy trì sự công bằng và hợp tác giữa các bên.

Qua câu chuyện này, ta nhận thấy vai trò quan trọng của hòa giải trong việc giải quyết các tranh chấp thương mại, đặc biệt là khi các bên đều gặp khó khăn và không thể tìm ra giải pháp một cách độc lập. Hòa giải viên đã thành công trong việc áp dụng các quy định của pháp luật, đồng thời khéo léo sử dụng các giá trị văn hóa như ca dao, tục ngữ để giúp các bên tìm ra giải pháp hợp lý, giữ gìn mối quan hệ hợp tác bền vững./.

Biên soạn

Biên tập

Thẩm định

Ong Thị Minh Thư

Trần Ngọc Thanh Phong

Hồ Minh Hải